
ΕΛΕΝΗ ΧΩΡΕΑΝΘΗ
Η Φωτεινή
Η Γιασεμή

ΕΛΕΝΗ ΧΩΡΕΑΝΘΗ

Η Φωτεινή / Η Γιασεμή

Εξώφυλλο & Γραφιστική Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΟΝ ΧΩΡΕΑΝΘΗ

Η Φωτεινή

Συνέχισε το ταξίδι, Φωτεινή.
Τρέξε πίσω από τα όνειρά σου
που σε καλούν!

Μια φορά κι έναν καιρό,
ποιον καιρό, λίγα χρόνια πριν,
σε μια γωνιά της μικρής, της μεγάλης γης,
γεννήθηκε ένα τοσοδούλικο μελαχρινό μωράκι,
ένα πανέμορφο κοριτσάκι.

Είχε ολόμαυρα σγουρά μαλλάκια
και ένα πρόσωπο φεγγάρι με δυο ματάκια
μαύρα κι αυτά και λαμπερά.
Το πανέμορφο προσωπάκι έφεγγε.
Γι΄ αυτό του έδωσαν το όνομα Φωτεινή.

Η Φωτεινή ήταν το φως,
η χαρά και η ομορφιά του σπιτιού,
θαρρείς πως ο καλός Θεός
είχε σωριάσει πάνω της την ομορφιά
και τη γλύκα όλου του κόσμου.
Τα σγουρά μαλλάκια στεφάνωναν
ένα χαριτωμένο κεφαλάκι
και τα λαμπερά ματάκια
άστραφταν σαν δυο αστεράκια.

Μεγάλωνε με τον καιρό η Φωτεινή
και ονειρευόταν.
Ονειρευόταν παράξενα πράγματα:
πως την έπαιρνε η άνοιξη από το χέρι
και γύριζαν σε δροσερά λιβάδια
κι ολόγυρά της μοσχομύριζε όλος ο τόπος.

Μερικές φορές φανταζόταν
πως φύτρωναν φτερά στους ώμους της
και πετούσε μακριά σε κόσμους όμορφους,
σε νησιά εξωτικά, παραδεισένια.
Εκεί,
έβλεπε πουλιά να πετούν,
πλούσια νερά να τρέχουν,
άκουγε τον αέρα να φυσάει,
να αναδεύει τα φύλλα
και να αναμαλλιάζει τα κλαδιά των δέντρων.
Άλλες φορές έστηνε αφτί ν΄ ακούει τον αέρα
όταν αγριεύει και λυσσομανάει
και ουρλιάζει σαν εξαγριωμένο σκυλί.

Δεν φοβόταν, τη μάγευαν

όσα συνέβαιναν γύρω της και στο μυαλό της
και ήθελε να βρει έναν τρόπο
όλα αυτά να τα κρατήσει για πάντα.
Να τα παγιδέψει,
να τα κλείσει σ' ένα γυάλινο κλουβί
για να διατηρήσουν ανέπαφη την ομορφιά τους,
την ομορφιά κόσμου.

Μικρή ακόμα έτρεχε
στις αλάνες του χωριού της και στα λιβάδια,
ανάμεσα στις πορτοκαλιές
στα περιβόλια του παππού της
μ' ανοιχτή αγκαλιά για να συλλάβει
ό,τι πετούσε μέσα στα όνειρά της.
Έτρεχε, έτρεχε μα δεν έφτανε να τα πιάσει.

Κανένας δεν της είχε πει
πως δεν μπορεί να τρέχει γρήγορα
μ' ανοιχτή αγκαλιά
γιατί αυτό είναι εμπόδιο στην τρεχάλα.
Δεν ήξερε ακόμα πως τα χέρια δεν είναι φτερά.
Τα χέρια έχουν άλλο προορισμό:
Να βαστιέται ο ένας άνθρωπος
από τον άλλο άνθρωπο
κι όλοι μαζί να προχωρούν.

Τα χέρια είναι για να δίνουν
και να παίρνουν ό,τι ανήκει στον καθένα,
είναι για να δημιουργούν,
να φυτεύουν ένα λουλούδι στο περιβόλι του σπιτιού,
να φτιάχνουν μια χαρούμενη ζωγραφιά
σ' έναν μεγάλο καμβά
να ζωγραφίζουν έναν καλύτερο κόσμο.
Τα χέρια είναι για να δουλεύουν
για να γίνει ο κόσμος καλύτερος.

Καθόταν με τις ώρες
στον εξώστη του σπιτιού της
και χάζευε τα θαμπά αστεράκια
που τρεμοσβήνουν στον ουρανό
ώσπου τα βλέφαρά της δεν άντεχαν άλλο.

Και τότε, με το όραμα των αστεριών
πήγαινε στο κρεβατάκι της
και συνέχιζε το ταξίδι
μέσα στο πλατύ,
στο ωραίο της όνειρο…

Τα πρωινά έβγαινε στον κήπο
με τις βραγιές βασιλικού, χαμομηλιού

και λεβάντας και προσπαθούσε
να πιάσει μια τρελή πεταλουδίτσα
με πολύχρωμα φτερά χωρίς να το κατορθώνει.

Μόλις την πλησίαζε,
η πεταλούδα άνοιγε τα πλουμιστά
χνουδωτά φτερά της και το έσκαγε!
Μα και να την έπιανε, τι να την έκανε;
Τι θα την τάιζε και πώς θα τη συντηρούσε
μέσα σ' ένα δωμάτιο άβολο
για πεταλούδες με χνουδωτά πολύχρωμα φτερά;

Όταν μεγάλωσε όσο χρειάζεται να ξεχωρίσει
το όνειρο από την πραγματικότητα,
κατάλαβε πως είναι αδύνατο να πιάσει ένα άστρο,
μια όμορφη πεταλούδα με χνουδωτά,
πολύχρωμα φτερά
ή να κρατήσει για πάντα στο κλουβί
ένα πουλί πετούμενο.

Έτσι άρχισε να σκέφτεται
πώς αλλιώς θα μπορούσε
να κρατήσει ανέπαφη την εικόνα του κόσμου
που φάνταζε υπέροχος ολόγυρά της.

Η Φωτεινή δεν σταμάτησε να ονειρεύεται,
αλλά κάθισε και σκέφτηκε
να βρει έναν τρόπο να μαζέψει όλη την ομορφιά
για να στολίσει τα όνειρα και το σπίτι της,
την ψυχή και την καρδιά της.

Στην αρχή σκέφτηκε να πάρει πινέλα,
μπογιές κι ένα τελάρο
και να ζωγραφίζει τις εικόνες
που τη μάγευαν και τη συγκινούσαν.
Αγόρασε τα σύνεργα της ζωγραφικής
και δοκίμασε να ζωγραφίσει.
Αλλά δεν τα κατάφερνε.
Ωστόσο δεν απογοητεύτηκε.

«Αφού το χέρι μου
δεν μπορεί να με οδηγήσει σωστά
εκεί που με πάει το όνειρο και το μυαλό μου,
θα βρω άλλον τρόπο.
Θα πάω να μάθω την τέχνη του φωτογράφου
και τότε θα αγοράσω μια φωτογραφική μηχανή
και θα φωτογραφίζω ό,τι θέλω».

Το είπε και το έκανε.
Πήρε μια φωτογραφική μηχανή

και βάλθηκε να αιχμαλωτίσει,
να ακινητοποιήσει με την τέχνη
και να απαθανατίσει κάθε το καθετί
που τη συγκινούσε,
ό,τι της έγνεφε και της έκλεινε με νόημα το μάτι
από τις όμορφες σκηνές
και τις ανεπανάληπτες στιγμές
που ζούσε στην καθημερινότητά της.

Στιγμές και σκηνές,
τοπία ολάνθιστα από τον κόσμο, από τη φύση
κι από την τέχνη με τη δική της τέχνη,
με το φακό.

Από τη στιγμή που βρήκε τρόπο
να δώσει μορφή στα όνειρά της,
δεν ησύχασε ούτε στιγμή.
Έτρεχε στους ανθισμένους πορτοκαλεώνες,
στα λιβάδια, στους ελαιώνες
και στους καταπράσινους κάμπους,
σταματούσε
μπροστά στις βιτρίνες των φωτισμένων δρόμων,
πήγαινε παντού όπου υπάρχει ομορφιά
και μάζευε εικόνες.

Μάζευε χαρούμενες εικόνες
και στόλιζε το δωμάτιό της,
το σαλόνι, τη σκάλα
και τα μπαλκόνια της ψυχής της.
Γέμισε όλους τους τοίχους των ονείρων της.
Μάζεψε τόσο πολλές εικόνες
που δεν της έμεινε πια χώρος να κολλήσει άλλες
ούτε ο φακός της την ικανοποιούσε πια.

Η Φωτεινή ασφυκτιούσε,
ένιωθε παγιδευμένη
μέσα στα ίδια της τα όνειρα.
Δεν τη χωρούσε ο τόπος.
Αλλά και το κορμί της δεν τη χωρούσε.

Όλα τη στένευαν και την περιόριζαν
ώσπου μια μέρα
ή μια νύχτα, ποιος την ξέρει,
πήρε τη μεγάλη απόφαση.
Ήταν μια στιγμή από εκείνες τις μεγάλες
τις κρυφές στιγμές που κρύβονται μέσα μας
και περιμένουν ώσπου να βρούμε
τα κρυφά μονοπάτια της φυγής προς το όνειρο.

Αλλά τα μονοπάτια

της απόδρασης από κάθε κλοιό
είναι κι αυτά χωμένα σε δασωμένες περιοχές.
Γι΄ αυτό είναι γεμάτα μυστήριο και γοητεία,
κρύβουν όμως και πολλούς κινδύνους.

Η Φωτεινή, όταν έφτασε η ορισμένη ώρα,
όταν ωρίμασε και πάτησε γερά τα πόδια της στη γη,
όταν ήταν σίγουρη
πως μπορεί να τα καταφέρει μόνη της,
πήρε τη μεγάλη απόφαση να σπάσει τα δεσμά
που την κρατούσαν δεμένη σ΄ ένα «πρέπει».

Τόλμησε να πετάξει από πάνω της
όλα τα «πρέπει»
και τα «δεν πρέπει»,
τα «μη» και τα «δεν»,
τα «συμφέρει» και τα «δεν συμφέρει».

Και τότε έτρεξε
να καβαλήσει το φτερωτό της όνειρο
και να συνεχίσει το ταξίδι της αναζήτησης
πέρα από τον ορίζοντα
που την όριζε και την περιόριζε,
που την καθήλωνε σε μια καρέκλα.

Έχωσε όλες τις αναστολές,
όλους τους φόβους και τα παρακάλια,
τις συμβουλές των γύρω της,
ό,τι της έφραζε τον δρόμο
και βγήκε ν΄ αναπνεύσει ελεύθερα.

Ανέβηκε στην κορφή που την καλούσε
κι είδε τον κόσμο να μεγαλώνει
με όλες τις ομορφιές και τις ασχήμιες του.
Είδε τον κόσμο που της έγνεφε
και την καλούσε να πλαταίνει.
Και τότε…

Τότε,
η Φωτεινή άρπαξε τον ταξιδιωτικό της σάκο,
έχωσε μέσα τα πιο απαραίτητα πράγματα:
τις συμβουλές και την αγάπη των γονιών της,
τα φιλιά και τις υποσχέσεις των αδερφιών
και των αγαπημένων φίλων της,
έβαλε τα σύνεργα της δουλειάς της,
τις προσδοκίες, τις έγνοιες και τις προοπτικές,
πήρε μαζί της ό,τι δεν μπορούσε να αποχωριστεί
και μετά...

Μετά, άνοιξε τα φτερά της,

καβάλησε το όνειρό της
και βγήκε στους μεγάλους δρόμους
του απέραντου κόσμου.
Άκουσε τις φωνές που την καλούσαν
και συνέχισε το ταξίδι κυνηγώντας εικόνες.
Η Φωτεινή έγινε επαγγελματίας φωτογράφος.

Η Γιασεμή

Η Γιασεμή, το γελαστό κορίτσι.
Έτσι τη λέγαμε όλοι, αγόρια και κορίτσια.
Η Γιασεμή γελούσε με όλο της το πρόσωπο.

Άνοιγε διάπλατα τα ωραία της μάτια
κι αγκάλιαζε όλο τον κόσμο.
Και τι αποχρώσεις έπαιρναν
εκείνα τα πρασινογάλαζα, μεγάλα μάτια της.

Φορούσε πάντα στα μαλλιά της
μια κορδέλα θαλασσιά
κι ένα μακρύ χιτώνα τριανταφυλλί
που τύλιγε το τρυφερό της το κορμί
κι ανέμιζε ίσαμε τους αστραγάλους της.

Καθίζαμε στον ίσκιο του μεσημεριού
και λέγαμε ο καθένας τα δικά του.
Ο ίσκιος έτρεφε τα όνειρά μας
με των δέντρων την ανάσα
και δυνάμωνε την πίστη μας για τη ζωή.

Τίποτα δεν μας έλειπε εκείνο τον καιρό.
Μες στις λεπτές ανταύγειες του φωτός,
σπιθοβολούσε η ομορφιά του κόσμου.
Κι ολόγυρά μας μοσχομύριζαν τριαντάφυλλα
και γιασεμιά.

Η Γιασεμή μας βρέθηκε άξαφνα ανάμεσά μας,
δεν ξέραμε από πού μας είχε έρθει.
Ποιος μας την έφερε και πώς.
Τίποτα δεν γνωρίζαμε.
Ωστόσο, είχε έρθει. Αυτό ήταν σίγουρο.

Την είχαμε τόσον καιρό ανάμεσά μας.
Τη νιώθαμε με όλες μας τις αισθήσεις.
Αγγίζαμε το τρυφερό κορμί της με τα δάχτυλά μας,
τη βλέπαμε να τριγυρνάει ανάμεσά μας.

Την ακούγαμε που τραγουδούσε,
όταν έσερνε πρώτη τον χορό τα μεσημέρια.
Και τις νύχτες μας νανούριζε με τα τραγούδια της
με κείνη τη γλυκιά, την τρυφερή φωνή
που σφύριζε τα πιο όμορφα τραγούδια
στα όνειρά μας.

Μοσχοβολούσε γιασεμί στο πέρασμά της ο αέρας.
Και ό,τι άγγιζε με τα χεράκια της ομόρφαινε.

Πάντα είχε ένα λόγο τρυφερό για τον καθένα μας.
Μας έλεγε για την αγάπη, πόσο μας ομορφαίνει:
«*Δεν φαντάζεστε πόσο όμορφοι γίνονται οι άνθρωποι*
όταν μιλούν γι΄ αυτό που αγαπούν».

Έμοιαζε με λουλούδι δροσερό,
με τρυφερή πνοή ανέμου,
καθώς μας χάιδευε το πρόσωπο και τα μαλλιά
και ψύχωνε τα όνειρά μας
η μακρινή μας φίλη η Γιασεμή.

Της άρεσε πολύ να κάνει ζωγραφιές
πλέκοντας δακτυλίδια τα μαλλιά μας.
Τις περισσότερες φορές
ζωγράφιζε λουλούδια και πουλιά.
Είχε γεμίσει τα τετράδια και τα βιβλία μας
με ζωγραφιές.

Ζωγράφιζε κι απάνω στα θρανία μας,
στους τοίχους των σπιτιών
και στο πλακόστρωτο.
Είχε γεμίσει τον καιρό με ζωγραφιές.
Κι ο κόσμος πλάι διάβαινε ποτάμι βουερό
με τις χαρές και με τις λύπες του.

Ήρθε μετά το υγρό φθινόπωρο.
Μαλάκωσε το χώμα
κι η γη κατάπινε την πρώιμη βροχή με απληστία.
Η Γιασεμή χαμογελούσε τρυφερά,
μάζευε τα πεσμένα φύλλα στην ποδιά της,
ροδοπέταλα και πευκοβελόνες,
στόλιζε τον καιρό με αναμνήσεις.

Κι όλο ξεμάκραινε από μας
ωσότου χάθηκε μες στην ομίχλη.
Εξαφανίστηκε
σαν κάποιο χέρι δυνατό να μας την άρπαξε,
χωρίς να πει ένα λόγο τρυφερό,
ένα αντίο για να μας παρηγορήσει.

Δεν έμεινε άλλο πια μαζί μας.
Δεν θέλησε ή δεν μπόρεσε να μείνει.
Τη χάσαμε κι από τα μάτια κι από την αφή μας,
απομακρύνθηκε αθόρυβα μια νύχτα
από τη ζωή του καθενός μας.

Μπήκε κατόπιν ο χειμώνας ο βαρύς
βουλιάξαμε στη λάσπη.
Το κρύο πάγωσε τα όνειρά μας
και δεν μπορούσαμε να προχωρήσουμε

πέρα από το σύνορο που κόβει τον καιρό στα δυο.

Μας έλεγαν για τη Γιασεμή μετά,
όσοι την έβλεπαν να αλαργεύει,
ότι δεν είχε αλλάξει, αλλά στεκόταν ξέμακρα
κι έβλεπε αλλού, σε άλλους τόπους
σε άλλα περβάζια σεργιανούσε ο νους της.

Εμείς ακόμα περιμέναμε να ξαναρθεί η άνοιξη,
να μπουν τα πράγματα από την αρχή ξανά στον δρόμο τους,
να ξανασμίξουμε στον ίσκιο του μεσημεριού,
να στήσουμε ξανά τη συντροφιά,
να ξαναζήσουμε στον όμορφο,
τον τρυφερό μας κόσμο.

Και φανταζόμασταν τον ίσκιο πιο παχύ
και τη δροσιά πιο ζωντανή κάτω απ΄ τον πεύκο
κι από πάνω έναν ήλιο δυνατό,
ήλιο *«ηλιάτορα»,*
που θα ωρίμαζε με φως τα φρούτα του καλοκαιριού.

Γεμίζαμε τα μάτια μας εικόνες χαρωπές
κι ο κόσμος άλλαζε με μιας,
όταν την ξαναφέρναμε στον νου μας χαμογελαστή
με κείνη την ωραία θαλασσιά κορδέλα
στα μαλλιά να παιγνιδίζει με τον άνεμο.

«Δεν φαντάζεστε πόσο όμορφοι γίνονται
οι άνθρωποι όταν μιλάνε γι΄ αυτό που αγαπούν»,
έρχονταν οι λέξεις της από το πουθενά
και μας παρηγορούσαν.

Ήρθε η άλλη άνοιξη.
Η Γιασεμή πέρασε βιαστική από κοντά μας.
«Έχω πολλή δουλειά αλλού,
με περιμένουν τα παιδιά στα γιασεμιά», είπε.
Μόνο με τον αέρα της ανάσας της μας άγγιξε
και πέρασε σαν όνειρο γλυκό και σαν σκιά.

Μάταια περιμέναμε το καλοκαίρι να ξαναφανεί
από το πουθενά η Γιασεμή,
να κάνει ζωγραφιές στους τοίχους των σπιτιών,
στα χέρια μας, στα όνειρα και στα βιβλία μας.
Είχαμε μάλιστα στολίσει τα μαλλιά μας με λουλούδια
και πευκοβελόνες.

Μεγάλωνε ο χρόνος της σιωπής
και μάκραινε ο καιρός της προσμονής.
Κοιτάζαμε προς όλες τις μεριές,
γυρίζαμε όλους τους δρόμους και τα μονοπάτια,

ψάχναμε μες στα μάτια ο ένας του αλλουνού,
προσμέναμε μήπως ξαναφανεί στον δρόμο μας
και ξαναμπεί στα όνειρά μας.

Όμως η Γιασεμή δεν ξαναφάνηκε.
Τη χάσαμε. Έτσι αναπάντεχα, όπως είχε έρθει.
Έφυγε μέσα από τα χέρια μας σαν όνειρο.
Την πήραν οι πνοές του ανέμου,
μπορεί και να την έλιωσε η βροχή.
Ποιος ξέρει.

Μας έμειναν οι ζωγραφιές της στα τετράδια και στα βιβλία,
στους τοίχους των σπιτιών και στο πλακόστρωτο.
Μας έμεινε το πέρασμά της από τη ζωή μας,
το άγγιγμα στο πρόσωπο και στα μαλλιά,
η τρυφερή αφή στ΄ ανυποψίαστα κορμιά μας,
μια σπίθα στην καρδιά μας φως παντοτινό
κι ένας καημός αγιάτρευτος.

Έμεινε κάτι από τη Γιασεμή μας τρυφερό,
κάτι γλυκό που θέλει πάντα να δακρύζει μέσα μας
και να πονάει τρυφερά.

Πέρασαν άνοιξες και καλοκαίρια από τότε ένα σωρό
με τους ψιθύρους της να μας ακολουθούν,
να μας θυμίζουν τις ωραίες μέρες με τις ζωγραφιές
και τα τραγούδια της.

Κι ακόμα έρχεται από μακριά με τις πνοές του ανέμου,
με τις ψιχάλες της βροχής,
με τη δροσοσταλιά του πρωινού,
κάθε πανσέληνο Αυγούστου μαγική
η τρυφερή φωνή της, γλυκιά, παρηγορητική:

«*Δεν φαντάζεστε πόσο όμορφοι γίνονται οι άνθρωποι
όταν μιλούν γι΄ αυτό που αγαπούν*»,
πόσο γεμίζει ο κόσμος ουρανό ευτυχίας.
«*Ό τι δεν αγαπούμε, δεν υπάρχει**»…

Παλαιό Φάληρο, 17-11-2017

---

* Στίχος του Κωστή Παλαμά, από τα *Σατιρικά Γυμνάσματα.*